

NAAR ÉÉN GEDRAGSTEST VOOR DE LEONBERGSE HOND.

Voorstel voor de ALV van de LHCN van 21 juni 2008

Inleiding

Op het fokkersoverleg van 18 augustus 2007 is er een werkgroep gevormd om voorstellen te doen hoe we tot één gedragstest voor de Leonbergse hond kunnen komen. Medio maart/april 2008 is duidelijk geworden dat de werkgroep er niet in zal slagen een eensluitend advies uit te brengen. Feitelijk is de werkgroep daarmee opgeheven.

Desondanks blijft overeind staan de aloude wens de fokselectiekeuring slechts op één test te baseren, in dit geval de onwenselijkheid van het gebruik van twee ongelijkwaardige gedragstesten) én de wens om uit testresultaten in de (nabije) toekomst conclusies te kunnen trekken over (mogelijke) overerving in bepaalde foklijnen.

Onderzoek Universiteit van Utrecht (UvU)

In september 2007 is het rapport van de Faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit van Utrecht (UvU) verschenen over het onderzoek van de karakterschets van Leo Libero.

Tot nog toe heeft niemand iets met dit rapport gedaan of er daadwerkelijk consequenties aan verbonden. En dat is vreemd want de conclusies van het rapport zouden iedere serieuze Leonbergerfokker zorgen moeten baren.

Op pag. 45 concludeert het rapport: *“Zodoende wordt het lastig om angstgedrag met de verschillende hypothetische stadia te meten met de huidige gedragstest”*, in dit geval de karakterschets. De alinea die deze conclusie ondersteunt, maakt in feite duidelijk dat “lastig” gelezen moet worden als “onmogelijk”. Het onderscheid dat in de schets gemaakt kan worden is tussen “zeer angstig” en “minder angstig”. Bovendien gebeurt dit op basis van:

- ...grote variatie in prikkels...
- ...grote variatie van manieren van het toedienen ervan...
- ...moeilijk vergelijkbaar tussen de verschillende dieren op één testdag...
- ...nog lastiger ... als er dieren van verschillende testdagen vergeleken dienen te worden...
- ...geen vaste terminologie...
- ...gekozen omschrijvingen nogal eens variëren...

Kortom: de karakterschets is door gebrek aan standaardisatie en uniformiteit ongeschikt om conclusies te trekken over gradaties van angst bij Leonbergers en over het signaleren/vaststellen van angstgedrag in familiegeneraties. De conclusies van het onderzoek van de UvU zouden opmerkelijker en bruikbaar zijn als de huidige MAG-test niet buiten beschouwing was gelaten. De MAG-test voldoet op zich aan vrijwel alle punten die het onderzoek adviseert: gestandaardiseerd, uniform en getrainde/geschoolde keurmeesters. Er zijn dus meetbare en vergelijkbare resultaten die in een database verwerkt kunnen worden t.b.v. analyse van generaties Leonbergers. Hier komt nog bij dat deze gegevens reeds over een aantal jaren beschikbaar zijn.

Ondanks de conclusies van het onderzoek, blijft de Kring Leo Libero (en feitelijk de erkende rasvereniging, de LHCN) doorgaan met deze schets en geeft naar de buitenwereld als vervolg geen enkele aanwijzing het “anders” te willen. En dat is vreemd: wordt het in stand houden van de karakterschets daarmee geen doel op zich? Daarmee komt het (vrij geformuleerde) uitgangspunt van de onderzoeksvraag: “hoe kunnen we het groeiende angstgedrag in de Leonbergerpopulatie bij het fokken terugdringen”, in het gedrang.

Certificering Raad van Beheer (RvB)

Het zal iedereen bekend zijn dat de Raad van Beheer actief bezig is met de certificering. Voor meer informatie hierover verwijzen wij naar de website van de RvB of LHCN. Onder het onderdeel gedrag wil men hier ook toe naar een gedragstest “onder auspiciën van” of “goedgekeurd door” de RvB. Het kan alleen maar een extra bijkomende reden zijn om voort te borduren op wat we al hebben. Strategisch niet onbelangrijk: goedkeuring wordt belangrijk!

Uitgangspunten

De algemene doelstelling is dat de LHCN toe wil naar één gedragstest die inzetbaar is als middel bij de fokselectie. Voor een dergelijke test kunnen we de volgende voorwaarden opstellen:

1. Onafhankelijk
 - a. keurmeesters onafhankelijk, onbekend met de te testen Leonberger; geen fokker of eigenaren van de te testen Leonberger.
 - b. voor de honden neutraal terrein, niet in eigendom van een fokker of eigenaar van een Leonberger.
2. Kwaliteit
 - a. gekwalificeerde keurmeesters, die tussentijds bijgeschoold / getest worden en hiertoe "onder controle" staan.
 - b. controleren resultaten. De tijdens de dag van keuren bekend gemaakte resultaten zijn altijd onder voorbehoud van fouten.
3. Toetsbaar
 - a. gestandaardiseerde testonderdelen, meetmethode, procedure, uniforme terminologie en wijze van registratie.
 - b. de onderdelen van de test moeten gericht zijn op meetbaar inzicht.
 - c. de test moet betrouwbaar zijn.
4. Dynamisch
 - a. de test moet zich tijdens de uitvoeringspraktijk blijven ontwikkelen, resultaten moeten blijvend geëvalueerd worden, de conclusies daaruit en de ontwikkelingen in de populatie moeten zonedig leiden tot aanpassing van opzet, uitvoering, normering en verwerking van de test(gegevens).
 - b. de test moet daartoe blijvend van buitenaf ondersteund worden door een organisatie die daartoe capabel en bevoegd is.
5. Efficiënt
 - a. zowel voor de eigenaren als betrokkenen bij de uitvoering van de test is een efficiënte uitvoering van belang. Geen testonderdelen uitvoeren die niet bijdragen aan het meetbaar resultaat voor het doel van de test. Deze kosten onnodig tijd van zowel eigenaren als betrokkenen bij voorbereiding en uitvoering.
 - b. de test moet gericht zijn op het doel: middel voor fokselectie. Geen verwachtingen wekken met beoordelingen en adviezen die buiten en de bevoegdheid en deskundigheid van betrokkenen/uitvoerenden liggen.
 - c. niet méér betrokkenen bij de test dan nodig is: beperkt aantal keurmeesters en helpers. Dit is mogelijk doordat de test gestandaardiseerd resp. uniform is in opzet, uitvoering en verslaglegging. Uitsluiten van groepsprocessen tussen keurmeesters en eigenaren.
6. Acceptatie
 - a. het draagvlak bij fokkers moet zo groot mogelijk zijn, zowel in manier van testen als de uitslagen.
 - b. uniforme tarieven, zoveel mogelijk uitsluiten van onnodige kostenposten van derden. Inzichtelijke kostenoverzicht leveren met een daarop te baseren tarief.

De karakterschets voldoet niet aan deze voorwaarden, de MAG-test voldoet ook niet aan alle. Wat moet de LHCN nu doen?

Jarenlang zijn deskundigen bezig tests te ontwikkelen die aan de voorwaarden voldoen. Het is een illusie te denken dat we zelf van de grond af aan een nieuwe waardevolle test kunnen opbouwen. Daarom moeten we voortborduren op wat er al aan wel bruikbare tests is. In bovenstaande is al aangetoond dat de karakterschets hiervoor geen bruikbare ingang is. Er zal zoveel moeten worden aangepast, dat je feitelijk toch een nieuwe test aan het ontwikkelen bent.

Aansluiting zoeken bij wat er is en al door de Raad van Beheer zelf wordt gedaan, biedt ons de mogelijkheid dit aan te passen aan onze eisen, hiervoor goedkeuring te krijgen maar ook om de gedragstest niet door de RvB zelf te laten uitvoeren (kosten!).

Een en ander komt er op neer dat we gebruik moeten maken van de kennis die er is bij de ontwikkelaars van de MAG-test en aansluiting zoeken bij de mensen die ons kunnen helpen deze test verder te ontwikkelen in zijn bruikbaarheid voor ons doel. Het is natuurlijk niet zo dat de MAG-test een afgerond en statisch "product" is.

Voorstel

De algemene ledenvergadering van de LHCN, bijeen op 21 juni 2008 in Kerkwijk, gem. Zaltbommel,

neemt in oegenschouw:

- a. dat twee jaar ervaring is opgedaan met het hanteren van twee manieren van gedrag testen t.b.v. de fokselectie;
- b. dat het naast elkaar in stand houden van een test en een schets die niet vergelijkbaar zijn, geen toegevoegde waarde heeft en onwenselijk wordt geacht;
- c. dat de ongelijkwaardige keuzemogelijkheid voor eigenaren onder andere m.b.t. de prijsstelling van die tests ongewenst is;
- d. dat er duidelijke conclusies die t.a.v. één van die testen te trekken zijn op basis van het onderzoek van de UvU;

en besluit op grond daarvan:

1. in samenwerking met een derde partij te werken aan een voor de fokselectie van de Leonberger bruikbare gedragstest die aan de onder "uitgangspunten" genoemde punten 1 t/m 6 voldoet;
2. hiervoor de MAG-test als basis te nemen, met de uitdrukkelijke boodschap de huidige uitvoering niet als statisch gegeven te hanteren;
3. t.b.v. bovenstaande een werkgroep in te stellen;
4. de karakterschets vanaf heden niet meer in te zetten als middel tot keuring t.b.v. fokselectie;
5. art. 3F van het fokconvenant aan te passen:
Dat de hond een door de algemene ledenvergadering aan te wijzen gedragstest met goed gevolg heeft afgelegd. Deelname is mogelijk voor honden vanaf 18 maanden.

Dit voorstel wordt door de volgende leden ingediend en ondersteund:

Adri Gersen
Janny Franken-Visser
Irma Thijssen-Hoedemaekers
Els Noordervliet
Ivo Kerver
Els Casteleijn

De vermelding van de namen kan worden beschouwd als ondertekening van het voorstel.